

Instuderingsfrågor/Övningsfrågor – Introduktion till Juridik

Använd föreläsningsanteckningar och tillgänglig litteratur (alternativt lagtext) för att lösa frågorna.

A. Instuderingsfrågor om juridikens grunder frågor:

1. A. Vad menas med civilrätt/Privaträtt?
B. Vad menas med offentligrätt?
2. Vilka rättskällor har vi i vårt svenska rättssystem?
3. Vad betyder ordet ”prejudikat”? Vilket syfte uppfyller det?
4. Var publiceras prejudikaten?
5. Var i svensk rätt kan man hitta grundläggande regler om fri- och rättigheter?
6. Vilka är de allmänna domstolarna? Vilka måltyper handläggs där?
7. Vilka är parterna vid en brottmålsrättegång?
8. Vilka är de ”aktörerna” som medverkar i en brottmålsrättegång?
9. Förklara begreppen juridik, straffrätten och processrätten.
10. Vad är en rättsregel och vad är det som skiljer en rättsregel från andra regler i samhället?
11. Hur går man tillväga när man löser ett juridiskt problem? Vilka fyra steg utgör den juridiska metoden?

B. Rätt eller fel? Förklara de felaktiga påståendena

1. En rättsregel ska alltid finnas i skriftlig form.
2. Lagens förarbeten utarbetas av HD.
Följdfråga: förklara begreppet förarbete.
3. Regeringsformen är en grundlag.
4. HD:s och HFD:s domslut kan bli prejudikat.
5. Nämndemän måste vara juristutbildade.
Följdfråga: Nämn aktörerna i brottmålsprocessen.
6. En rättegång är alltid offentlig.
Följdfråga: Vad heter den straffrättsliga principen? Finns det undantag? I vilka fall, ge exempel.
7. Tingsrätten tar upp tvistemål och brottmål.
8. Det svenska rättssystemet brukar delas in i civilrätt och offentlig rätt.

C. Straffrätt - Brottsbegrepp

1. I BrB 12:1 får man läsa: *"Den som förstör eller skadar egendom till men för någon annans rätt till den döms för skadegörelse till böter eller fängelse i högst sex månader"*. Analysera det föregående lagrum med utgångspunkt från termerna **rättsfakta, rättsföljd och rekvisit -av olika slag**

2). Vad menas med brottets **objektiva rekvisit**?

3). En viktig rättslig princip inom straffrätten är **legalitetsprincipen**. Vad innebär principen? Vad menas med förbud mot retroaktiv lagstiftning? Ange minst två lagrum där principen beskrivs.

4. *"Den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är, dömes för bedrägeri till fängelse i högst två år"* BrB 9:1. Analysera föregående bestämmelse med utgångspunkt från termerna **rättsfakta** och **rättsföljd**.

- Vilket subjektivt rekvisit gäller för brottet bedrägeri? Ange rättskälla/lagrum.
- Vilka objektiva rekvisit gäller för brottet bedrägeri?

D. Instuderingsfrågor Internationell rätt

1. Vad är folkrätt?
2. Vad är en konvention? Vilka typer av konventionen finns? Vad menas med att en konvention behöver ratificeras och vad menas med att konventionen behöver inkorporeras?
3. Vad innebär det att FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna är inte rättsligt bindande för medlemsstaterna?
4. Vad menas med mänskliga rättigheter?
5. Vem kan komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna?
6. Europakonventionen är till skillnad från andra konventionen gällande svensk rätt? Vad menas med det?
7. Redogör för Europadomstolen- Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter? Vad är Europadomstolen? Syfte? Uppgift?
8. Vad är den Internationella Brottmålsdomstolen? Ange namnet på engelska. Vad är domstolens uppgift?

9. I Sverige skyddas grundläggande rättigheter främst i RF 2 kap. Förklara vilken rättighet eller förbud återfinns i följande bestämmelse. Förklara om dessa rättigheter /förbud är absoluta eller relativa. Förklara dessutom vad menas med absoluta och relativa rättigheter.

RF 2 kap. 5 §

RF 2 kap. 8 §

10. EKMR är ett exempel på en konvention som Sverige har inkorporerat. Förklara innebörden av rättigheten eller förbud som återfinns i följande bestämmelse

EKMR artikel 5

EKMR artikel 7